

Jääkausi | 2

Siirtolohkareet

TEHTÄVÄT/FAKTA / Taso 1

Jääkausi | 2

Siirtolohkareet

Ennen uskottiin, että vihaiset jättiläiset tai hiidet olivat viskelleet valtavia kivenlohkareita pitkin poikin luontoon. Mitenköhän kivet ovat päätyneet paikalleen?

KUVA: Anna Carlemalm

1.

Katso kuvaa ja pohdi seuraavia kysymyksiä.

Vastauksia ei tarvitse tietää.

- Mitenköhän kivenlohkare on päätynyt paikoilleen?
- Oletko nähnyt samantapaisia kivenlohkareita siellä päin, missä asut?

2.

Lue siirtolohkareista kertova teksti.

Käytä omaa kehoasi tai luonnosta löytämiäsi asioita ja näytä, miltä siirtolohkareet luonnossa näyttävät.

3.

Näytä siirtolohkareesi muille ja kerro siitä.

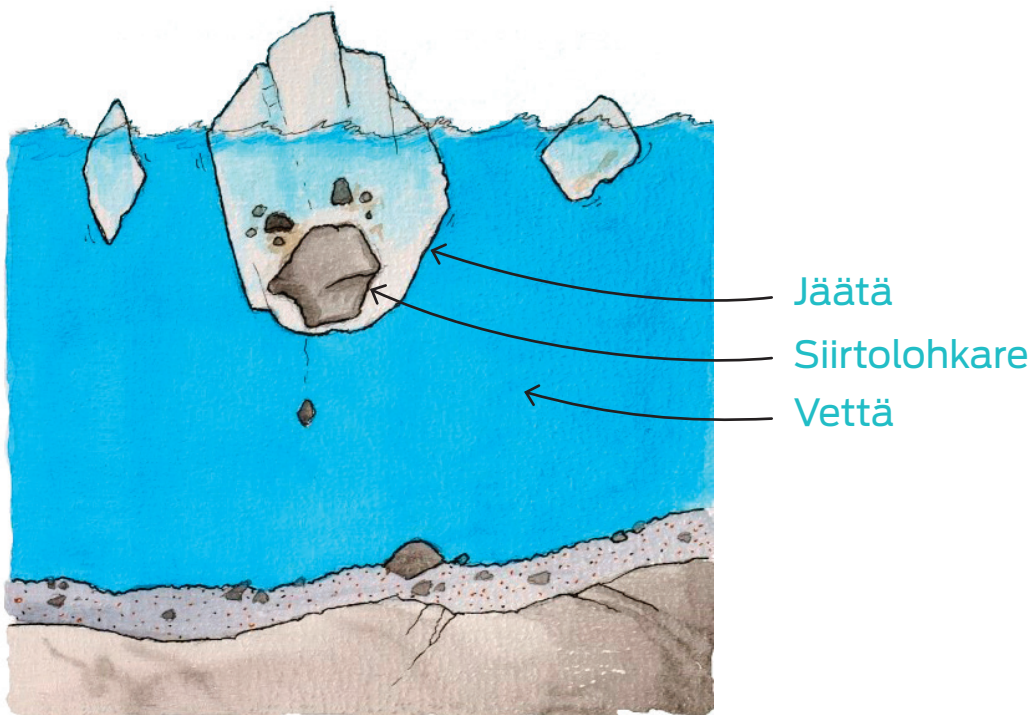
Kerro seuraavista asioista:

- Mistä tunnistaa siirtolohkareen?
- Miten se on päätynyt paikoilleen?
- Miten suuri siirtolohkare voi olla?

Jääkausi | 2

Siirtolohkareet

Tuhansia vuosia sitten Suomea ja Ruotsia peitti paksu jää. Jääkerros oli niin painava, että se rikkoi alleen jääneet vuoret ja murensi ne kiviksi ja soraksi. Jääkerros irrotti myös suuria kivenlohkareita, jotka jäätivät kiinni mannerjäähän. Kun jää alkoi sulaa, siitä irtosi suuria paloja, jotka kelluivat vedessä. Paloihin oli jäätynyt kiinni kivenlohkareita. Sitten jää sulii. Silloin kivet irtosivat ja vajosivat merenpohjaan. Koska maa on kohonnut, kivenlohkareet ovat nyt maalla.

Suuret kivilohkareet olivat jäätyneet kiinni jäähän ja kelluivat pois jään mukaan.

KUVITUS: Liselott Nyström Forsén

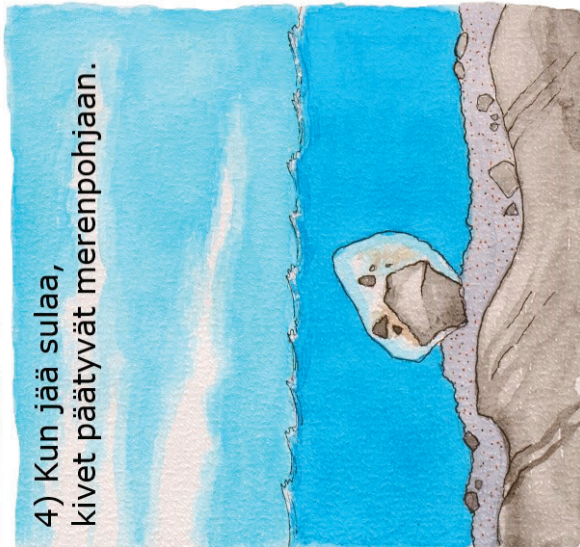
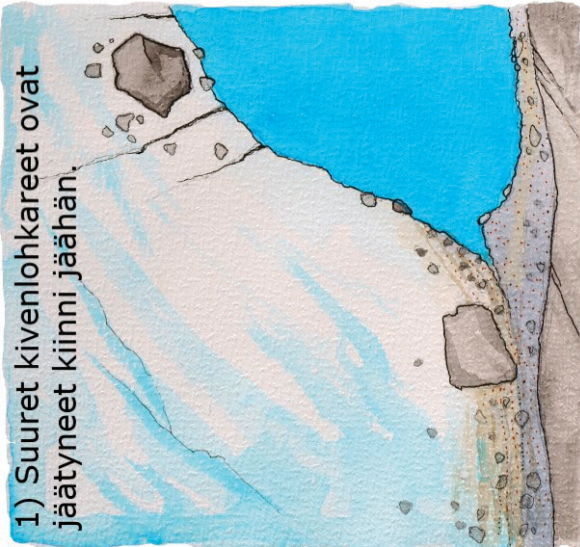
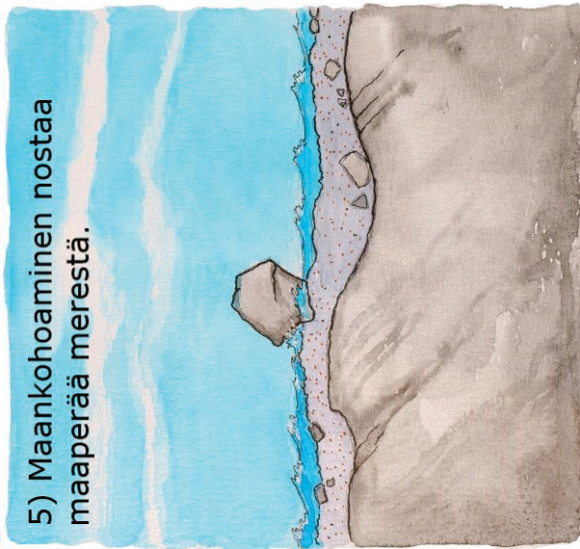
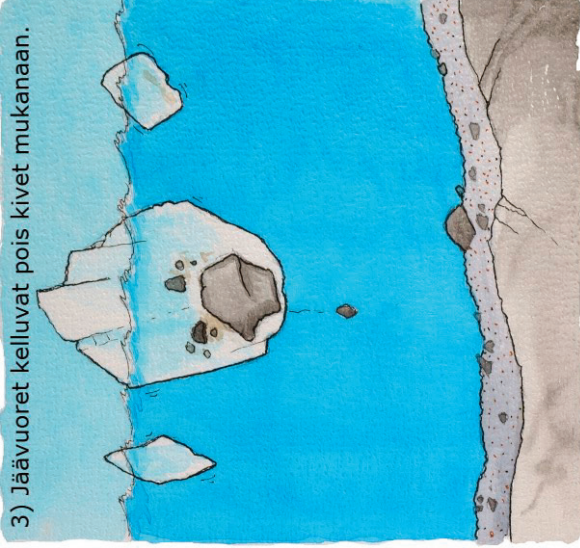
Siirtolohkareet ovat mannerjään irrottamia ja kuljettamia suuria kivenlohkareita. Kun jää sulii, siirtolohkareet jäivät paikalleen maahan. Siirtolohkareet ovat poikkeuksellisen suuria kivilohkareita, jotka voivat koostua alueelle epätyypillisestä kivilajista. KUVA: Seppo Lammi

Kivenlohkareita on sekä keskellä tasaisia peltoja että metsissä. Ne voivat olla kooltaan useamman metrin ja painaa monta sataa kiloa. Kiviä kutsutaan siirtolohkareiksi. Niitä on sekä Merenkurkun saaristossa että Korkearannikolla.

Entisaikojen ihmiset eivät voineet käsittää, miten lohkareet olivat ilmestyneet paikoilleen. Uskottiin, että vihaiset jättiläiset tai hiidet olivat viskelleet kivenlohkareita pitkin poikin. Siksi niitä on kutsuttu myös hiidenkiviksi.

Seuraavalta sivulta näet, miten siirtolohkare päättyi paikalleen.

KUVITUS: Liselott Nyström Forsén